

Sezona za pozabo

Po toplem začetku zime je prišla še žledna ujma. Zadnji teden je obetal vsaj spodobno smuko med počitnicami, a so se temperature spet povzpele. Hotelirji in žičničarji bijejo plat zvona

BOŽO ZORKO

Danilo Breclj, sekretar Združenja gorskih centrov in združenja žičničarjev Slovenije, pravi, da so razmere po zeleni zimi v drugi polovici decembra in zajetnem delu januarja, ki jim je sledila ledna ujma, zelo težke. "Skupen izpad prihodka zaradi manjšega števila prodanih vozovnic do sredine februarja je okoli šest milijonov evrov in pol, kar pomeni 54-odstotni izpad. Tega ne bo mogoče nadomestiti. V več centrih so težave tako hude, da sta pod vprašajem tudi nadaljnje obratovanje in obstoj upravljaljskih podjetij. To pomeni zelo slab obet za konkurenčnost in nadaljnji razvoj gorskega turizma, ki v BDP turističnega gospodarstva prispeva okoli 500 milijonov evrov na leto," razlaga.

Pohorje ob milijon, Kranjska Gora ob dva

"Ta teden je prvi pravi smučarski to zimo," pravi **Srečko Vilar** iz ŠC Pohorje. "Ker je dovolj snega, kljub razmeroma visokim temperaturam obratujejo vsa smučišča. Celo v dolino se da smučati po Čopovi progi. Ta teden so hoteli skoraj polni, dobro bodo zasedeni tudi v drugem tednu počitnic. Ocenjujemo, da smo zaradi vremena izgubili okoli milijon evrov prihodka, ki jih nikakor ne bomo mogli nadomestiti v preostanku sezone. Zato bomo morali vsi temeljito razmisliti, kako naprej."

"Začetek zime je bil zaradi odjuge bolj žalosten," se pridruža tudi **Mirjam Žerjav** iz Lokalne turistične organizacije Kranjska Gora. Ocenjuje, da je bilo zaradi tega za okoli dva milijona evrov manj prihodka: "Najbolj so bile prizadete žičnice, saj ni bilo dnevnih smučarjev. Velik izpad so imeli mali ponudniki sob in apartmajev, ocenjujemo, da okoli 40 odstotkov, pa tudi gostinci. Veliki hoteli so imeli okoli desetino manj nočitev." Zadnji teden januarja so bile hotelske kapacitete polno zasedene, saj so gostili svetovno srečanje kontrolorjev letenja. Takrat so bile tudi snežne razmere že dobre, na Gorenjsko se je selila tudi Zlata lisica. Imeli pa so nekaj več sreče kot nekate-

ri drugi, saj **Žerjav** pove: "Zaradi žleda nismo zabeležili večjega izpada ali odpovedi, je pa res obisk dnevnih gostov slabši, tudi zaradi slabega vremena. Zdaj si res že želimo sonca. Kljub dobri trenutni zasedenosti in dobrih napovedih za naslednji mesec pa ne bomo nadoknadili izpada iz prvih tednov januarja."

Rogla polno zasedena, Kope polovično

Na Rogli so kljub vremenskim neprilicam doslej našteali več kot 80 smučarskih dni. "V prvem tednu počitnic so kapacitete v obeh centrih v celoti zasedene, medtem ko se trenutna zasedenost drugega tedna giblje okoli 85 odstotkov. Glede na povpraševanje in trend rezervacij v zadnjem hipu smo prepričani, da bo odstotek zasedenosti še nekoliko višji. Po pričakovanih bodo v času slovenskih zimskih počitnic največ nočitev ustvarili domači gostje," pojasnjuje **Tina Tinta Kovačič** iz Uniturja. Na Rogli bo počitnikoval skoraj devetdeset odstotkov slovenskih gostov, le dobra desetina bo tujcev; med njimi največ Hrvatov, Madžarov in Čehov. V Termah Zreče bo okoli štiri petine domačih in petina tujih gostov; največ Madžarov, Avstrijcev in Hrvatov. Zaradi nekaterih mednarodnih smučarskih dogodkov pričakujejo dober obisk tudi marca. "Za naš razvoj je pomembno, da sta Rogla in Terme Zreče postala olimpijska športna centra," dodaja **Tina Kovačičeva**.

"Konec novembra smo imeli 95 odstotkov naših postelj prodanih. Potem pa sta prišla toplec december in januar, ko smo bili brez snega, zato je bilo veliko odpovedi," pove **Primož Kotnik** iz smučarskega centra Kope. Ob vremenski ujmi so bili deset dni brez elektrike, telefonov in seveda tudi brez

Srečko Vilar: "Zaradi vremena smo izgubili okoli milijon evrov prihodka, ki jih nikakor ne bomo mogli nadomestiti v preostanku sezone."

gostov. Odpovedali so vse obiske šolskih skupin. "Tako imamo do sedaj polovico manj nočitev kot lani in tudi za zimske počitnice ne kaže najbolje," še pove in nadaljuje: "Hotelirji in gostinci bomo še nekako preživeli, čeprav je zima naša glavna sezona, saj takrat ustvarimo dobro polovico vseh prihodka, a k sreči tržimo tudi še med letom. Dve takšni zimi bi pomenili pokop podjetja. Težje bo za žičničarje, ki so vložili 19 milijonov evrov v infrastrukturo in so odvisni samo od zime."

Izgubo na račun združenih počitnic so turistični ponudniki razglašali na veliko, morebitni zaslužek skrivajo. (Tit Košir)

So počitnice biznis?

Kako v slovenskem turizmu tržijo zimske šolske počitnice

NINA AMBROŽ

Ta teden so doma šolarji iz zahodnega dela Slovenije, naslednji teden bodo prosti na vzhodu. Ko je pred tremi leti pravilnik o šolskem koledarju združil zimske počitnice po vsej državi v enotni teden, je med turističnimi delavci vzbudil val ogorčenja. Ocene turističnih strokovnjakov so bile, da naj bi turistična središča skupaj utrpela med 13 do 15 milijoni evrov škode. Koliko dobička torej prinašajo počitnice? Jih turizem zna iztržiti? Bi lahko bile večji biznis? Zbirnih statističnih podatkov o prihodkih in obisku v času, ko ni pouka, ni. Nimata jih ne statistični urad ne javna agencija Spirit. O konkretnih številkah posamezni ponudniki ne govorijo radi, zatika se jim tudi pri samorefleksiji.

Sava Turizem, kamor spadajo Moravske Toplice Terme 3000, Terme Ptuj, Lendava, Banovci, Zdravilišče Radenci in Sava Hoteli Bled, ocenjuje, da bodo v letošnjih zimskih počitnicah glede na rezervacije ustvarili za tri odstotke več prenočitev kot lani. Tradicionalno imajo v tem obdobju dober obisk, pravi **Barbara Stopinšek** iz Save, "prevladujejo domači gostje, družine".

Med posebnostmi počitniškega programa so brezplačni paket za letovanje do dveh otrok in številne animacije. Podobno družinsko brezplačno bivanje za dva otroka do 16 let in zajtrk v hotelu Habakuk pod Pohorjem in desetodstotni popust na večdnevne smučarske vozovnice propagirajo tudi Terme Maribor. V turistični agenciji Kompas niso edini, ki ocenjujejo, da so Slovenci v počitniškem času masovno najraje na snegu. "Velik fokus je na smučanju, polni so

Turizem se ceni

Slovenijo je lani obiskalo 4,4 odstotka več tujih gostov kot 2012., ostali so nekoliko manj časa, saj je bilo njihovih nočitev le za 2,8 odstotka več. Tujci so potrošili manj kot v preteklih letih. Podatki Banke Slovenije kažejo, da smo lani s tujskim turizmom zaslužili dobri dve milijardi evrov, kar je za 0,4 odstotka več kot v rekordnem letu 2012. Večja je tudi razlika med porabo tujcev pri nas in našo v tujini. Za potovanja v tujino smo porabili 4,3 odstotke manj kot leta 2012 oziroma 702 milijona evrov.

Podatki razkrivajo dve poglobitvi značilnosti. Obisk in zaslužek na račun tujih turistov naraščata od 1999, do lani je naraščala tudi naša potrošnja preko meje. Zadnje leto sta upadla domači turizem (za dobre 3 odstotke) in potovanja v tujino. Druga značilnost je padanje potrošnje domačih in tujih turistov. Zaradi krize se večina ni odpovedala potovanjem in počitnicam, le vsak cent skrbno, premišljeno obrne.

Poznavalci ocenjujejo, da so ponudniki znižali povprečne prodajne cene za okoli 3 do 5 odstotkov. To potrjuje tudi raziskava Trivaga, svetovnega portala za iskanje hotelov. V preteklih letih (2011-2013) so primerjali povprečne cene za standardno dvoposteljno sobo v Sloveniji in po svetu. Cene za dvoposteljno sobo v slovenskem hotelu so se lani znižale za 5 odstotkov v primerjavi z letom 2012 in kar za skoraj 12 odstotkov v primerjavi z letom 2011. Tako je bilo za sobo pred tremi leti v povprečju treba odšteti 118 evrov, lani 104. Podobne padce so namerili tudi drugod po Evropi, saj so se italijanski, španski in britanski hoteli pocenili za 5 odstotkov, za 2 odstotka tudi grški. **(boz)**

tudi čarterski leti v Egipt in na Tenerife, manjši interes je za obisk term in krajše izlete," **Boško Praštalo** iz Kompassa ugotavlja, da precej ljudi ostane doma. V primerjavi s prejšnjimi leti je letos "manj impulzivnih nakupov, stranke se za počitnice odločajo previdno, sistematično, vnaprej". Ker so počitniški termini dobro povpraše-

20 odstotkov ali več so cene turističnih storitev višje v času počitnic

vani, cene storitev v tem času praviloma poskočijo, za vsaj 20 odstotkov, priznavajo poznavalci. Na primer tedenski najem apartmaja za štiri v priljubljenem Bad Kleinkirchheimu konec januarja stane 867 evrov, konec februarja pa 1643 evrov, kar je skoraj dvakrat več.

Inovativnih počitniških oglaševalskih načinov turistični ponudniki nimajo. Poleg klasičnega marketinga so zadnja leta generalno bolj aktivni na internetnih družbenih omrežjih, kompasovci več sodelujejo s podjetji, sindikati, društvi in se prilagajajo posameznikom. Medtem ko gorenjski turizem v hladnih mesecih načelno cveti, priložnosti, ki bi jo veljalo razvijati in vanjo vlagati, Primorci v zimskih počitnicah ne vidijo. Poudarjajo velnes, kulinariko in kongresni turizem, stavijo pa na poletno klasiko. Na Obali je od druge polovice januarja do marca mrtva sezona. Četudi **Lea Šuligoj** iz Turističnega združenja Portorož pravi, da je februar edini mesec, ko je obisk slovenskih gostov povečan: "Hoteli občine Piran so bili minuli vikend, 15. in 16. februarja, v povprečju 60-odstotno zasedeni. Našteli smo 3957 hotelskih prenočitev, kar je pet odstotkov manj kot v istem obdobju lani."

BANKA SLOVENIJE

Tečajnica Banke Slovenije - referenčni tečaji ECB z dne 20. februarja 2014

Država	Oznaka	Šifra	Tečaj
ZDA	USD	840	1,3706
Japonska	JPY	392	139,91
Velika Britanija	GBP	826	0,82200
Madžarska	HUF	348	313,58
Švedska	SEK	752	8,9606
Švica	CHF	756	1,2203
Hrvaška	HRK	191	7,6693
Rusija	RUB	643	49,1162
Turčija	TRY	949	3,0292
Avstralija	AUD	036	1,5269
Kanada	CAD	124	1,5189
Kitajska	CNY	156	8,3394
Hongkong	HKD	344	10,6298
Indonezija	IDR	360	16178,08

Tečajnice Ljubljanske borze 20. februar 2014

BORZA

Indeksi LJSE Vrednost Spr. v %
SBITOP 707,88 0,17

Več na www.vecer.com

NAJVEČJI IZBOR SKLADOV,
NALOŽBENO SVETOVANJE

www.vzajemci.com

VZAJEMCI SKUPINA
EDINAMNO VREDNOSTI

Gorenje 4,08 € • 0,00 % **Intereuropa** 1,05 € ↓ -2,78 % **Krka** 60,00 € • 0,00 % **Luka Koper** 13,90 € ↑ 0,14 % **Mercator** 73,00 € ↓ -3,18 % **Petrol** 260,00 € ↑ 1,94 % **Pozavarovalnica Sava** 10,20 € ↑ 1,39 % **Telekom Slovenije** 133,00 € ↓ -0,64 % **Zavarovalnica Triglav** 22,10 € ↑ 0,45 % **Aerodrom Ljubljana** 34,00 € • 0,00 % **Letrika** 40,95 € ↓ -0,10 % **Istrabenz** 0,10 € ↑ 1,00 % **Pivovarna Laško** 5,50 € ↑ 10,00 % **Salus** 258,00 € • 0,00 % **Sava** 0,64 € ↑ 3,23 % **Žito** 83,99 € ↑ 2,43 % **Cinkarna Celje** 108,90 € ↑ 1,30 % **Helios** 504,05 € ↓ -0,19 % **KD Group** 9,81 € ↑ 0,10 % **KS Naložbe** 0,26 € • 0,00 %

Legenda: ↑ rast tečaja, ↓ padec tečaja, • tečaj nespremenjen

Tečaji vzajemnih skladov na strani 38